

SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA

KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-ës
ŽALBENO VEĆE KAI

GSK-KPA-A-168/13

Priština,

19. februar 2014. godine

U postupku:

H. Ç.

Mitrovica

Žalilac

protiv

R. M.

Mitrovica

Tuženik

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova u sastavu Elka Filcheva-Ermenkova, predsedavajući sudija, Dag Brathole i Sylejman Nuredini, sudije, u žalbi na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D-R-173-2012 (spis predmeta upisan u KAI pod brojem KPA00643) od dana 24. oktobra 2012. godine, nakon zasedanja održanog dana 19. februara 2014. godine, donosi sledeće

PRESUDA

1. Odbija se kao neosnovana žalba H. Ç.
2. Potvrđuje se odluka Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D-R-173-2012 (u delu koji se odnosi na spis predmeta upisan u KAI pod brojem KPA00643), od dana 24. oktobra 2012. godine.

Proceduralni i činjenični siže:

1. Dana 29. marta 2007. godine R. M. je podnela imovinski zahtev u Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI) kojim je potraživala ½ parcele br. 1572 u površini od 0,0147 ha na osnovu posedovnog lista br. 1476 Mitrovice. Imovina se nalazi u ulici Bore Vukmirovića br. 45. Zahtev je podnet u svojstvu člana domaćinstva njene majke, L. M.
2. U zahtevu se nalazi preporuka na odluku O.br. 149/06, Opštinskog sud u Mitrovici od dana 25. jula 2006. godine gde je navedeno da je L. M. nasledila imovinu od njenog ujaka Đ. J. koji je takođe bio deda R. M.. Na osnovu imovinskog zahteva R.M.je sa svojom majkom živela na imovini do 01. juna 1999. godine kada su izbegle zbog oružanog sukoba u 1998/999. godini. Takođe na osnovu imovinskog zahteva, H. Ç.je zauzela imovinu.
3. U prilogu imovinskom zahtevu M. je takođe dostavila presudu u predmetu C.no441/2003 Opštinskog suda u Mitrovici kojom je odlučeno da je A. Ç. bila vlasnica sporne imovine. A. Ç. je bila majka Ha. Ç. Stranke u postupku su bile A.Ç. u svojstvu tužioca i Đ. J u svojstvu tuženika. Pošto je adresa Đ. J. bila nepoznata, u smislu člana 84 Zakona o parničnom postupku (Službeni glasnik SFRJ 4/1977 (37) (ZPP 1977)), imenovan je advokat kao njegov privremeni zastupnik
4. Đ.J. je preminuo 06. juna 1980. godine. Opštinski sud u Mitrovici nije bio obavešten povodom ove činjenice kada je odlučivao u predmetu C.no441/2003 u odsustvu J.
5. H. Ç. je odgovorila na zahtev daba 12. januara 2011. godine. U njenom odgovoru ona je izjavila da je njen brat, E. Ç, kupio imovinu, koji je preneo imovinu na njeno ime, te i da prema tome ona ima zakonsko pravo nad imovinom.
6. Dana 03. aprila 2007. godine, L. M. je podnela tužbu protiv H. Ç. pred Opštinskim sudom u Mitrovici kojom je tvrdila da je vlasnica 2/4 sporne imovine. Opštinski sud u Mitrovici nije završio postupak u ovom predmetu.

7. Dana 24. oktobra 2012. godine Komisija za imovinske zahteve Kosova (KIZK) je obuhvatila zahtev u grupnoj odluci. Predmet je obrazložen u paragrafu 19 i 22 odluke. Pre donošenja odluke, KIZK je održala usmeno saslušanja u predmetu dana 01. oktobra 2012. godine. KIZK je našla da odluka Opštinskog suda u Mitrovici nije dovoljan dokaz za činjenicu da je A.Ç. stekla imovinu. KIZK je konstatovala malu verovatnoću da je Đ. J. prodao imovinu u 1973. godini, ali da je njegova nećaka sa svojom ćerkom nakon toga bez smetnje živela na imovini sve do 1999. godine.
8. Odluka je uručena H. Ç. dana 20. maja 2013. godine. Ona je uložila žalbu Vrhovnom sudu dana 13. juna 2013. godine. R.M. ć je odgovorila na žalbu dana 20. septembra 2013. godine. Vrhovni sud je primio spis predmeta 10. januara 2014. godine.

Navodi stranaka:

9. H. Ç. tvrdi da je odluka KIZK zasnovana na bitnoj povredi i pogrešnoj primeni materijalnog prava, i pogrešnom i nepotpunom utvrđivanju činjeničnog stanja.
10. KIZK je pogrešno konstatovala da je R. M. dokazala svojinu nad spornom imovinom. Kada je Opštinski sud u Mitrovici doneo odluku u predmetu T.nr. 149/06 dana 25. jula 2006. godine, kojom je L. M. proglašena zakonskom naslednicom Đ. J., više od 20 godina je prošlo i tokom ovog vremena ona je prihvatila činjenično stanje da ona nije naslednica J. Tokom ovog vremena Hadije Çuni je bila "savestan držalac" imovine u smislu člana 28, stav 4 Zakona o svojinsko pravnim odnosima.
11. U presudi Opštinskog suda u Mitrovici od dana 21. aprila 2004. godine ustanovljeno da je Đ.J. prodao spornu imovinu I. H., te i da je u 1975. godini H. prodao imovinu majci žalioca, A.Ç. KIZK je ignorisala ovu presudu, koja je bila pravosnažna. Ovo je iznenađujuće, takođe zbog toga što je KIZK našla da je rešenje o nasleđu od dana 25. jula 2006. godine, zakonito, dok je istovremeno našla da je rešenje istog suda od dana 21. aprila 2004. godine nezakonito.
12. H. Ç. tvrdi da advokat L. M. radi u KAI te je takođe radio na tome da je proglasi naslednikom, bez uspeha.
13. H. Ç. predlaže da Vrhovni sud treba poništiti odluku KIZK i vratiti predmet Komisiji na ponovno razmatranje.
14. R. M. tvrdi da je odluka KZK tačna. Ista je zasnovana na relevantnim dokazima kao i na posedovnom listu br. 1474.

Pravno obrazloženje:

15. Žalba je prihvatljiva pošto je ista uložena u vremenskom roku od 3. dana kao što je predviđeno Zakonom (član 12.2 UNMIK uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079 (Zakon)).

16. Iz razloga što je Opštinski sud u Mitrovici doneo presudu i rešenje u sferi spora između stranaka, Vrhovni sud treba da odluči da li je imovinski zahtev već odlučen *res judicata*.
17. Vrhovni sud nalazi da presuda Opštinskog suda u Mitrovici od dana 21. aprila 2004. godine nije odlučila predmet *res judicata* iz dva razloga.
18. Prvo, tužba protiv Đ. J. je podneta u 2003. godini, u vreme kada je on već preminuo, još 06. juna 1980. godine. U smislu člana 77 prvi paragraf ZPP, stranka u postupku može biti bilo koje fizičko ili pravno lice. U smislu člana 82 istog zakona sud *ex officio* osigurava da li je stranci u stvari zakonski dozvoljeno da deluje kao stranka. Ova presuda je nezakonita pošto tužena strana nije postojala.
19. Drugo, presuda je doneta u smislu člana 84 ZPP iz 1977. godine, gde je privremeni zastupnik Đ. J. bio imenovan. Dok je sud pratio postupak u smislu ZPP iz 1977. godine, isti nije pružio pravedno suđenje tuženom, Đ. J. Niti tuženi a ni privremeni zastupnik su imali mogućnost da predstave dokaze ili njihove navode. Takav postupak je povreda EKLJP 6 br. 1 koja je u relevantnom trenutku bila u primeni pod Kosovskim zakonima u smislu člana 1.3 UNMIK Uredbe br. 1999/24 zamenjene UNMIK Uredbom br. 2000/59. Presuda je doneta nakon dve velike povrede postupka.
20. Iz oba ova razloga, Vrhovni sud nalazi da presuda Opštinskog suda u Mitrovici od dana 21. aprila 2004. godine ne predstavlja *res judicata* odlučivanje spora.
21. Rešenje Opštinskog suda u Mitrovici od dana 25. jula 2006. godine ne odlučuje predmet *res judicata* pošto H. Ç. nije bila stranka u postupku. Dodatno, ona nije zasnovala svoje navode na rezultat ovog predmeta.
22. Dana 03. aprila 2007. godine, L. M. je podnela predmet protiv Hadije Çuni pred Opštinskim sudom u Mitrovici, vidi paragraf 6 povodom činjenice da Opštinski sud u Mitrovici nije okončao postupak u ovom predmetu. Ova tužba je podneta u nakon što je UNMIK Uredba 2006/50 stupila u snagu dana 16. oktobra 2006. godine, i je ova Uredba kasnije zamenjena Zakonom br. 03/L-079, te je prema tome u primeni u ovom predmetu u smislu člana 18.
23. Dakle, KIZK je bila obavezna, te je i Vrhovni sud obavezan, da zasnuje svoje rešavanje predmeta na slobodnim pretpostavkama i navodima stranaka i dostavljenim dokazima u predmetu.
24. U grupnoj odluci KPCC/D-R-173-2012, Komisija je u paragrafu 21 izjavila sledeće:

“21. Tokom 30 sednice, održane septembra 2012. godine komisija je naložila da usmeno saslušanje održi od njenih članova shodno članu 5.4 Aneksa III UNMIK Administrativnog naređenja 2007/5 usvojenog Zakonom br. 03/L-079. Podnosilac zahteva R. M. i tuženik Hadije Quni, kao i dva svedoka O. M. i Q. M., koje su predložile obe strane, su prisustvovali usmenom saslušanju zakazanom za 01. oktobar 20012. godine u prostorijama KAI u Prištini.

Na saslušanju podnosilac zahteva je izjavio da je njegova porodica koristila imovinu do 1999. godine, što je potvrđeno od strane svedoka O. M. i Q. M. Tuženik potvrđuje da je podnosilac zahteva i njegova majka zaista boravili na imovini do marta 1999. godine, međutim samo kao gosti.”

25. Paragraf 22 odluke KIZK glasi sledeće:

“Komisija konstatuje malo verovatnim da je Đ. J. prodao imovinu u 1970. godini, ali da je porodica podnosioca zahteva nastavila nakon toga da živi na predmetnoj imovini bez prekida sve do 1999. godine, kada su je napustili kao rezultat konflikta.”

26. Vrhovni sud se slaže sa ovom konstatacijom.

27. Vrhovni sud takođe primećuje da navodna kupoprodaja sa Đ. J. na I.H. u 1970. godini nije bila uknjižena, da kupoprodajni ugovor nije dostavljen KAI ili Vrhovnom sudu, te i da nema navoda da su potpisi u kupoprodajnom ugovoru bili overeni od strane suda. Posedovni list br. 1476 od dana 21. marta 2003. godine, identifikuje Đ. J. kao posednika sporne imovine.

28. Pošto je L. M. zajedno sa njenom porodicom posedovala imovinu do juna meseca 1999. godine, Vrhovni sud nalazi da se ne može smatrati da je H. Č. bila u posedu imovine u isto vreme

29. Činjenica da se ostavština Đ. J. na L. M. nije formalizovana pre 2006. godine ne daje H. Č. nijedno pravo na imovinu.

30. Navod da advokat L. M. sada radi u KAI i pokušao je da je proglasi vlasnikom, nije dokazana činjenicama te se smatra kao nerelevantna u ovom predmetu od strane Vrhovnog suda.

31. Na osnovu ukupne ocene priloženih dokaza Vrhovni sud nalazi da je jasno da je L.M. vlasnica sporne imovine. Prema tome, Vrhovni sud nalazi da je žalba neosnovana i potvrđuje odluku KIZK.

Pravni savet:

32. U smislu člana 13.6 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079, ova presuda je pravosnažna i primenljiva te se ne može napasti putem redovnih ili vanrednih pravnih lekova.

Elka Filcheva, EULEX predsedavajući sudija

Dag Brathole, EULEX sudija

Sylejman Nuredini, sudija

Urs Nufer, EULEX zapisničar